

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/90/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121205271
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2121205271.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: Mgr. Katarína Arnouldová a Mgr. Fedor Benka, v právnej veci navrhovateľky: B. A., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č. XXX, zastúpená: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Ďumbierska 3F, Bratislava, IČO: 36 836 460, proti protistrane: K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č. XXX, zastúpená: JUDr. Mgr. Marián Kropaj, PhD., so sídlom Mudroňova 51, Piešťany, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní protistrany proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 0C/1/2021 - 16 zo dňa 10. septembra 2021, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .

II. Navrhovateľke sa priznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. uložil protistrane (odporcovi), aby nevstupoval do nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XX pre k. ú. A., obec A., okres Trnava, a to rodinný dom so súpisným číslom XXX, umiestnený na parcele registra „C“ KN č. 69/2 zastavané plochy a nádvoria, o výmere 83 m² a parcele registra „C“ KN č. 69/5, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 150 m². Výrokom II. protistrane (odporcovi) uložil, aby sa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov nepribližoval k navrhovateľke a výrokom III. rozhodol, že navrhovateľka má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie uznesenie po citovaní § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a 2 písm. e), g), h), § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1, § 332 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) vecne odôvodnil tým, že zmyslom neodkladného opatrenia je neodkladná úprava pomerov medzi účastníkmi a zabránenie ďalšiemu zhoršovaniu ich postavenia. Z neodkladného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pri vydaní neodkladného opatrenia účastníci nemusia byť vypočutí. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnuté, aby v návrhu na jeho nariadenie boli opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. K návrhu musia byť navyše pripojené všetky listiny, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie. Účelom neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP je eliminovať kontakt páchatel'a domáceho násillia alebo osoby dôvodne podozrivej z takéhoto skutku s jeho obeťou. Neodkladným opatrením možno osobe, proti ktorej návrh smeruje, uložiť, aby dočasne nevstupovala do domu alebo bytu, v ktorom chránená osoba býva. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je irelevantné, či v prospech povinnej osoby svedčí vlastnícke alebo iné subjektívne právo vo vzťahu k dotknutému domu alebo bytu. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musí mať súd za osvedčené dôvodné podozrenie z násillia na žalobcovi.

Súčasne je nevyhnutné osvedčiť, že žalobcova osobná integrita vykazuje znaky fyzického alebo psychického násillia. Pôjde predovšetkým o lekárske správy, trestné oznámenia, čestné vyhlásenia tretej osoby (svedka) a podobne. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. g), h) CSP musí mať súd za osvedčené ohrozenie duševnej alebo telesnej integrity žalobcu konaním žalovaného. Dôkazné bremeno zaťažuje samotného žalobcu.

3. Povinná osoba je vykonateľným uznesením o neodkladnom opatrení viazaná a jeho nerešpektovanie môže naplniť pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 TZ. Tento inštitút nadväzuje na oprávnenie policajta vykázať osobu zo spoločného obydlija a zakázať mu doň vstup. Lehota na vykázanie je zároveň lehotou na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a predlžuje sa do vykonateľnosti rozhodnutia súdu o takomto návrhu.

4. Neodkladné opatrenie je vo všeobecnosti poskytnutie predbežnej ochrany práv strane sporu za podmienky osvedčenia potreby dočasnej úpravy pomerov už pred rozhodnutím vo veci samej, alebo za podmienky existencie obavy z ohrozenia budúceho núteného (exekučného) vymoženija (uspokojenia) práva. Záverom ustálenej rozhodovacej praxe súdov (judikatúry) vo veciach neodkladných opatrení, od ktorého ani v tejto konkrétnej veci nebol dôvod ustupovať, je potom i to, že takáto (z povahy veci len dočasná) úprava pomerov zásadne prichádza do úvahy len v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútneho či akútne hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov strany sporu domáhajúcej sa ochrany neodkladným opatrením, teda iba vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného, pri ktorých by samotné vedenie sporu mohlo už stratiť zmysel alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým spôsobom stabilizovať už pred konečným rozhodnutím. Právo musí chrániť slabšiu stranu a aj za cenu zásahu do vlastníckeho práva alebo iného subjektívne právo vo vzťahu k dotknutému domu a dať možnosť, aby sa riešili práve situácie takým spôsobom, aby ten z manželov, ktorý zasahuje do práva druhého na pokojný a zdravý život, na ochranu zdravého vývoja detí, bol obmedzený aj v takých právach, ako je právo spoluvlastníka na užívanie, resp. spoluužívanie domu či bytu. Ide o pomerne veľký zásah do práv spoluvlastníka.

5. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že navrhovateľka a odporca sú manželmi, navrhovateľka je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností na LV č. XX. Z potvrdenia Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, Obvodné oddelenie PZ Zavar č. 585673 zo dňa 07.09.2021 mal súd preukázané, že odporca bol dňa 07.09.2021 o 16:00 hod. vykázaný z domu obývaného ohrozenou osobou - navrhovateľkou na dobu 10 dní, súčasťou vykázania je aj zákaz nepribližovať sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Zo zápisnice o trestnom oznámení spísanej na Okresnom riaditeľstve policajného zboru v Trnave, odbor kriminálnej polície č. k. ORPZ-TT-OKP-2021/002320-250 vyplýva, že navrhovateľka podala trestné oznámenie na odporcu s tým, že ju pravidelne fyzicky napáda, bije, vyhráža sa jej a tyra ju i psychicky.

6. Súd sa vecne stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj s názorom o osvedčení práva majúceho sa chrániť za pomoci neodkladného opatrenia, keďže odporca je vo vzťahu k navrhovateľke bývajúcej v spornej nehnuteľnosti - predmetnom dome, dôvodne podozrivý z násillia. O tomto boli súdu predložené dostatočné dôkazy, z ktorých je osvedčená dôvodná obava, že by navrhovateľka mohla byť ako chránená osoba ohrozená na svojom živote a zdraví a že jej telesná a duševná integrita môže byť konaním odporcu ohrozená.

7. Aplikácia neodkladného opatrenia v danom prípade je veľmi aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia a pri jeho aplikácii sa ohrozenej osobe poskytuje rýchla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrvať v spoločnom obydli s násillnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydlie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násillnej osoby, nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie a ani sa nemusí zaťažovať hľadaním náhradného ubytovania, ako aj s jeho záverom, že takýto spôsob ochrany práv navrhovateľky je vzhľadom na osvedčené správanie sa odporcu adekvátny.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že skutočnosti uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú skutočnosťami osvedčujúcimi potrebu dočasnej úpravy pomerov strán sporu a hodnoverne osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, keď z konania

odporcu bolo možné vyvodiť nerešpektovanie statusu navrhovateľky, jej práva na pokojný a zdravý život. Navrhovateľka predložila súdu dôkazy o násilnom správaní odporcu a o tom, že duševná a telesná integrita navrhovateľky je ohrozená konaním odporcu, ktoré osvedčujú jej nárok. Preto súd návrhu navrhovateľky vyhovel a odporcovi uložil, aby nevstupoval do nehnuteľností zapísaných na LV č. XX pre k. ú. A., obec A., okres Trnava, a to rodinný dom so súpisným číslom XXX, umiestnený na parcele registra „C“ KN č. 69/2 a parcele registra „C“ KN č. 69/5 a by sa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov nepribližoval k navrhovateľke.

9. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd navrhovateľke, ktorá mala plný úspech vo veci, priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

10. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala odvolanie protistrana prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) CSP. Odvolanie odôvodnila tým, že navrhovateľka vyslovene zavádza a klame súd v podstatných ňou uvádzaných skutočnostiach. Pravdou je, že navrhovateľka podala na odvolateľa trestné oznámenie, žiadosť na vydanie neodkladného opatrenia a návrh na rozvod manželstva v relatívne krátkom čase bez toho, aby ho o tom vopred informovala. S odstupom času sa toto konanie navrhovateľky javí ako účelové s jasným cieľom na základe falošného obvinenia a klamstiev privodiť mu trestné stíhanie z vyslovene zisťovaných majetkových dôvodov. Voči navrhovateľke podáva trestné oznámenie za krivé obvinenie/krivú výpoveď, ohováranie, poškodzovanie cudzích práv a spôsobené príkorie a poníženie, pretože na základe falošného obvinenia došlo k jeho vyťahnutiu z postele, zadržaniu a predvedeniu na políciu, pričom na základe vykonaného dokazovania bol bez obvinenia ihneď prepustený na slobodu. V tejto súvislosti žiada, aby si súd pripojil vyšetrovací spis. Vo veci vypovedali okrem účastníkov konania aj ich dve plnoleté dcéry. Práve na základe poznania ich stanoviska by si súd mohol vytvoril správny názor na navrhovateľku a jej podania.

11. Navrhovateľku nikdy nepodviedol. Navrhovateľka je extrémne žiarlivá a domýšľavá. Navyše je hysterická a agresívna. Opakovane bol donútený volať políciu. Aj dcéry sa museli z domácnosti odsťahovať. S obidvomi dcérami má vynikajúci vzťah a u jednej z nich v súčasnosti býva. Navrhovateľka začala v poslednom čase vo zvýšenej miere požívať alkoholické nápoje a v tomto alkoholovom opojení často sadala za volant s tým, že sa ide zabiť. Svedkami týchto hysterických výstupov boli aj dcéry. Pri jednom z týchto excesov sa navrhovateľka zamkla v aute, pričom keď jej s dcérou chcel zabrániť jazdu pod vplyvom alkoholu, tak začala cúvať na vzadu stojacu dcéru. Svedkom týchto excesov bol aj dcérin priateľ A., ktorý žil v spoločnej domácnosti dva mesiace. Navrhovateľka odvolateľa opakovane vymkla. Následne musel spať v aute alebo v garáži. Pravdou je, že ho navrhovateľka otlkala. Plieskala sa o zem. Opakovane sa išla s káblom v ruke obesiť. Vytiahla na neho aj nôž. V posledných troch mesiacoch bol otlkaný. Navrhovateľka mu roztrhla tričko, mal škrabance na krku. Toto sa opakovalo na dennom poriadku. Navrhovateľka ho kopla do rozkroku.

12. Pokiaľ ide o rodinný dom v A., tak pôvodne to bol hlinený dom na spadnutie. Odkedy boli účastníci spolu, tak on spolu so svokrom hlinený dom zbúrali a dali nové betóny. Okrem jednej steny sa všetko vybudovalo. Existujú fotografie, ale v čase, kedy bol na základe falošného obvinenia zo strany navrhovateľky zadržaný, tak mu táto vytiahla z mobilného telefónu externú kartu so súbormi.

13. Nepravdivé je tiež tvrdenie navrhovateľky, že ho musela prosiť o to, aby jej dal peniaze. Práve naopak, on dával navrhovateľke peniaze cca 800,- až 1000,- eur mesačne. Dokonca si zobral hypotéku na jej dom. Do rekonštrukcie domu, v ktorom spolu s dcérami bývali, investoval cca 60.000,- eur - kúrenie, spodná kúpeľňa, rozvody. Pôvodná stavba bola bez podkrovia, bez zateplenia, bez ústredného kúrenia. Bol to dom súci na zbúranie, bývali v jednej izbe.

14. Pokiaľ ide o modriny, tak navrhovateľka je poštová doručovateľka, ktorá denne používa bicykel. Pri opieraní sa o bicykel jej vznikajú modriny. Modriny jej tiež mohli vzniknúť v hysterickom záchvate, keď opitá chcela nasadnúť do auta, aby si ublížila. Opakovanie uvádzala, že sa ide obesiť, napáliť autom do stromu, atď. Z predložených lekárskeho potvrdení vyplýva to, čo navrhovateľka povedala ošetrovateľovi lekárom, pričom zo samotného vyšetrenia žiadne zranenia neboli zistené. On bol dlhé mesiace týraný. Pri hysterických záchvatoch ho bila, kopala, škriabala. Pred navrhovateľkou sa musel zatvárať do izby. Keď jej povedal, že ide preč z domu, tak mu povedala, že bude s prostitútkami. Ako vyplýva z podaní navrhovateľky, navrhovateľka nemá problém klamať, vymýšľať si s cieľom mu ublížiť, dostať ho na kolená, pripraviť ho o spoločný majetok - 5 izbový rodinný dom s dvomi kúpeľňami. Pokiaľ navrhovateľka

uvádza, že ho neodkladné opatrenie nijako neobmedzí, tak treba uviesť, že má obmedzené právo bývať a musí riešiť bytovú otázku.

15. Súd prvej inštancie síce vykonal dokazovanie, ale dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd sa nedostatočne zaoberal predloženými dôkazmi a nežiadal doplniť informácie z vyšetrovacieho spisu. Nedostatočne zisťoval vzťah medzi účastníkmi, čo mohlo súvisieť s potrebou súdu rýchlo sa vysporiadať s podaným návrhom. V tomto smere súd nedostatočne vykonal dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci. Nevypočul žiadnych svedkov. Vychádzal len s falošného obvinenia navrhovateľky. Súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z uvedených skutočností a predložených dôkazov je zrejmé, že súd pri rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Prvoinštančný súd nesprávne právne posúdil vec a nesprávne (nespravodlivo) aj rozhodol. Súdu nič nebránilo vyžiadať si vyšetrovací spis a posúdiť dôvodnosť podaného návrhu zo strany navrhovateľky v kontexte vykonaného dokazovania vyšetrovateľom.

16. Záverom odvolania protistrana žiadala, aby Krajský súd v Trnave zrušil vydané neodkladné opatrenie ako nedôvodné a priznal jej právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

17. K odvolaniu protistrany sa vyjadrila navrhovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne s tým, že nesúhlasí s tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Tieto považuje za účelové a nedôvodné. Nesúhlasí so zrušením uznesenia a naďalej trvá na svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V plnej miere sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré navrhuje potvrdiť a priznať jej náhradu trov konania.

18. Podľa navrhovateľky odvolanie nespĺňa náležitosti odvolania podľa § 363 CSP, nakoľko síce sú formálne uvedené odvolacie dôvody v súlade s ustanovením § 365 CSP, ale v ďalšom texte nie sú tieto odvolacie dôvody nijako odôvodnené, teda okrem toho, že navrhovateľka klame.

19. Súd prvej inštancie v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je povinný skúmať úplný skutkový stav veci, čo vyplýva z podstaty predmetného inštitútu, čo zároveň potvrdzuje aj ustálená judikatúra (uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn.: 6CoP/25/2020 zo dňa 31.08.2020). Z uvedeného dôvodu argumentácia odvolateľa, že súd prvej inštancie neúplne a nesprávne zistil skutkový stav veci, nakoľko si nevyžiadal kópiu vyšetrovacieho spisu, neobstojí. Tým skôr, ak ide o nariadenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 325 ods. 2 písm. e) CSP, ktoré je potrebné rozhodnúť do 24 hodín od jeho doručenia súdu.

20. Tvrdenia odvolateľa sa v mnohom nezakladajú na pravde. Tvrdenia o tom, ako sa navrhovateľka po 24 rokoch manželstva rozhodla „na základe falošného obvinenia a klamstiev privodiť žalovanému trestné stíhanie z vyslovene zisťovaných majetkových dôvodov“, je ničím nepodložené a až absurdné, nakoľko predmetný rodinný dom, do ktorého súd zakázal vstupovať je vo výlučnom vlastníctve navrhovateľky. Navyše dňa 19.10.2021 došlo medzi účastníkmi k rozvodu manželstva, a to rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn.: 11Pc/19/2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.10.2021. Ak si odvolateľ chce uplatňovať akékoľvek nároky plynúce z toho, že podľa jeho vyjadrení vložil do navrhovateľkinho majetku svoje, resp. spoločné finančné prostriedky, môže tak urobiť buď návrhom na vyporiadanie BSM dohodou alebo návrhom na vyporiadanie BSM na súd. To, že odvolateľ dňom právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva stratil aj tzv. odvodené právo užívať navrhovateľkinu nehnuteľnosť, ešte neznamená, že nie je potrebné navrhovateľke poskytnúť ochranu vo forme nariadeného neodkladného opatrenia.

21. Navrhovateľka má aj naďalej z odvolateľa strach, pričom k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia priložila viacero dôkazov, ktoré osvedčujú pravdivosť jej tvrdení v predmetnom návrhu. Navrhovateľka popiera jeho tvrdenia o násilí, ktoré malo smerovať proti nemu. Je potrebné uviesť, že žiadnym spôsobom tieto svoje tvrdenia neosvedčil, pričom tvrdenia navrhovateľky neboli žiadnym spôsobom vyvrátené. Navrhovateľkou popísané správanie sa je založené na pravde, čo potvrdzujú aj predložené dôkazy. Odvolateľ zároveň na podporu svojich tvrdení nepredložil ani jeden dôkaz.

22. Navrhovateľka na základe vyššie uvedeného považuje odvolanie za účelové, špekulatívne a zavádzajúce. Navrhovateľka naďalej trvá na všetkých svojich vyjadreniach a tvrdeniach predložených súdu v danom konaní. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola dostatočným spôsobom

preukázaná odôvodnenosť nariadenia napadnutého uznesenia, na základe čoho bolo toto prijaté v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

23. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), potom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 355 a § 357 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že protistrana použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie protistrany nie je dôvodné.

24. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na skutočnosť osvedčenú obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty účastníkov konania použité v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce nariadiť vo veci neodkladné opatrenie, ktorým sa ukladá protistrane povinnosť nevstupovať do rodinného domu bližšie špecifikovanému v rozhodnutí súdu prvej inštancie a nepribližovať sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov.

25. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

26. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

27. Podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia.

28. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

29. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej.

30. Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „ústavy“) nikoho nemožno mučiť, ani podrobiť krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

31. Podľa čl. 19 ods. 1, 2 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena a každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

32. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Neodkladné opatrenie umožňuje rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu, aby sa zabránilo ďalšiemu zhoršeniu postavenia oprávneného účastníka. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení, pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť bezodkladná ochrana. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, ak sú tvrdenia, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť nároku aspoň osvedčené. Účelom neodkladného opatrenia je zvyčajne dočasne zabezpečiť ochranu porušených a ohrozených práv účastníkov a to do času definitívnej právnej ochrany. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia a povinnosť tvrdenia

osvedčiť na jeho navrhovateľovi, ktorý musí ponúknuť súdu také dôkazy, ktoré opodstatňujú naliehavosť, primeranosť a nevyhnutnosť vydať neodkladné opatrenie.

33. Predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z hľadiska § 324 a nasledujúcich CSP. V prejednávanej veci sa navrhovateľka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodu bezodkladnej úpravy pomerov okrem iného aj v zmysle citovaného § 325 ods. 2 písm. e) a h) CSP, pričom úprava vzťahov medzi účastníkmi mala byť vydaním neodkladného opatrenia konečná a mala nahrádzať rozhodnutie vo veci samej. Navrhovateľka nenavrchovala upraviť vzťahy medzi účastníkmi dočasne, resp. provizórne. Ide o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie v akejkoľvek forme rodovo motivovaného násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľ spravidla osvedčuje lekárskymi správami, trestným oznámením, čestným vyhlásením tretej osoby (v pozícii svedka incidentu), písomnou, elektronickou alebo telefonickou komunikáciou (jej prepisom napr.) a podobne. Zákaz alebo obmedzenie priblíženia na určitú vzdialenosť ako menej závažný zásah do osobných slobôd povinnej osoby sú ex lege podmienené tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita navrhovateľa mohla byť ohrozená. Aj túto skutočnosť však musí navrhovateľ počas konania o nariadenie neodkladného opatrenia relevantným spôsobom preukázať, resp. osvedčiť.

34. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania.

35. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu z hľadiska na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity sa preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené. Ohrozenej osobe sa poskytuje pomerne rýchla ochrana, aby nemusela opúšťať svoje bydlie (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/355/2012). Možno pritom spravidla vychádzať iba z tvrdení strán konania, záznamov polície, keďže stanovisko odporcu je obvykle v zásade protichodné.

36. Navrhovateľka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že približne v roku 2008 sa začali hádky a spory zhusťovať, pridali sa aj facky po tvári alebo údery pästou do hrude. V roku 2019 sa fyzické a psychické týranie a útoky zo strany odporcu zintenzívnili a sú oveľa častejšie. Buď ide o facku, alebo ju pritlačí o stenu, bráni jej ujsť a pritom jej vulgárne nadáva. Všimla si aj jeho pravidelné požívanie alkoholických nápojov. Často prichádzalo ku konfliktom, pri ktorých mala strach o svoj život. Najviac sa to vystupňovalo od leta 2021 keď zistila jeho mimomanželský pomer s inou ženou v obci a dospelé dcéry sa odsťahovali. Od vtedy sú hádky, útoky a násillie na nej časté. Došlo dokonca aj k vyhrážkam so sekerou v ruke na ulici nad jej motorovým vozidlom. Naposledy musela už vyhľadať aj odbornú lekársku pomoc. Žije v neustálom strese, kedy dôjde k hádkam, či fyzickým útokom.

37. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že navrhovateľka a odporca boli manželmi (podľa tvrdenia navrhovateľky ich manželstvo je právoplatne rozvedené), navrhovateľka je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností na LV č. XX. Z potvrdenia Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, Obvodné oddelenie PZ Zavar č. 585673 zo dňa 07.09.2021 má súd preukázané, že odporca bol dňa 07.09.2021 o 16:00 hod. vykázaný z domu obývaného ohrozenou osobou - navrhovateľkou na dobu 10 dní, súčasťou vykážania je aj zákaz nepribližovať sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Zo zápisnice o trestnom oznámení spísanej na Okresnom riaditeľstve policajného zboru v Trnave, odbor kriminálnej polície č. k. ORPZ-TT-OKP-2021/002320-250 vyplýva, že navrhovateľka podala trestné oznámenie na odporcu s tým, že ju pravidelne fyzicky napáda, bije, vyhráža sa jej a týra ju i psychicky a podľa lekárskej správy priloženej navrhovateľkou zo dňa 05.09.2021, táto mala početné hematómy aj hematómy staršieho dáta po predlaktiach aj ramenách.

38. Súd prvej inštancie návrhu navrhovateľky na vydanie neodkladného opatrenia vyhovel s odôvodnením, že skutočnosti uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú skutočnosťami osvedčujúcimi potrebu dočasnej úpravy pomerov strán sporu a hodnoverne osvedčujú

dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, keď z konania odporcu bolo možné vyvodiť nerešpektovanie statusu navrhovateľky, jej práva na pokojný a zdravý život. Navrhovateľka predložila súdu dôkazy o násilnom správaní odporcu a o tom, že duševná a telesná integrita navrhovateľky je ohrozená konaním odporcu, ktoré osvedčujú jej nárok.

39. Protistrana v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie vydal neodkladné opatrenie, bez zistenia skutočného stavu veci. Informácie poskytnuté navrhovateľkou sú nepravdivé, zavádzajúce, navrhovateľka klame, naopak protistrana je obeťou útokov a týrania navrhovateľkou. Modriny na rukách si navrhovateľka spôsobila sama a poukázal na to, že nemá problém pripraviť ho o spoločný majetok.

40. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne uzavrel, že považoval násilie protistrany voči navrhovateľke za osvedčené, keď navrhovateľka predložila súdu dôkazy o násilnom správaní odporcu. Aj keď tvrdí, že on bol týraný, navrhovateľka na neho vytiahla aj nôž, v posledných troch mesiacoch bol otíkaný, navrhovateľka mu roztrhla tričko, mal škrabance na krku, čo sa opakovalo na dennom poriadku, žiadne dôkazy osvedčujúce jeho tvrdenia z jeho strany predložené neboli. Uviedol, že na navrhovateľku podal trestné oznámenie, za krivé obvinenie/krivú výpoveď, ohováranie, poškodzovanie cudzích práv a spôsobené príkorie a poníženie a žiadal súd o pripojenie spisu, avšak treba uviesť, že ide o skrátené konanie, kde sa nevykonáva dokazovanie ako vo veci samej, preto ak to považoval za potrebné, sám mohol doložiť písanicu o trestnom oznámení, prípadne ďalšie dôkazy.

41. K argumentácii žalovaného, že súd vydal neodkladné opatrenie bez akéhokoľvek spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci odvolací súd pripomína, že pri jeho nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, ak sú tvrdenia, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť nároku aspoň osvedčené. Pokiaľ mal zato, že navrhovateľka klamala, bolo na ňom účinne vyvrátiť jej tvrdenia osvedčené priloženými listinnými dôkazmi.

42. Podľa názoru odvolacieho súdu Civilný sporový poriadok nekvantifikuje násilie (jeho intenzitu alebo frekvenciu), ktoré sa vyžaduje pre vydanie neodkladného opatrenia, t.j. nemožno vylúčiť, že by bol súd oprávnený vyhovieť návrhu na neodkladné opatrenie aj keď by išlo o jediný preukázaný (osvedčený) fyzický útok s použitím násilia. Na jednej strane je potrebné zohľadniť fakt, že pri útokoch v domácnosti medzi partnermi zvyčajne nebývajú svedkovia a je ich ťažké preukazovať, ale na druhej strane je potrebné zachovať istú dávku opatrnosti pri rozhodovaní, pretože môže ísť o vykonštruované obvinenia smerujúcim k istému cieľu (napr. obmedzeniu rodičovských práv). Keďže zmyslom neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e), f) h) CSP je nepochybne zabrániť stupňovaniu sa násilia, ktoré by mohlo mať fatálne následky, bol nevyhnutný okamžitý zásah súdu vydaním neodkladného opatrenia. V súlade s právnou teóriou navrhovateľka osvedčila svoje tvrdenia trestným oznámením a lekárskou správou.

43. V konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zisťuje súd relevantné skutočnosti zjednodušeným procesným postupom. Vychádza pritom z návrhu, zohľadňujúc obsah a výpovednú hodnotu pripojených listín (§ 326 ods. 2 CSP). V prípade násilia, ako bolo vyššie konštatované je v súlade so zásadou efektivity súdneho konania zasiahnuť do vzájomných vzťahov účastníkov konania čo najskôr, preto súd v civilnom konaní nemôže čakať na právoplatnosť rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní a zvyčajne postačuje na osvedčenie nároku na zákaz priblíženia sa podanie trestného oznámenia, lekárska správa, bloková pokuta a pod. Navrhovateľka v prejednávanvej veci disponovala takýmito listinnými dôkazmi, čo postačovalo pre prijatie záveru o opodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

44. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť nasledovaný žalobou, vydané neodkladné opatrenie konzumuje vec samu a prostredníctvom jeho účinkov možno dosiahnuť aj trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi. Je v záujme oboch účastníkov konania, ktorých vzájomné vzťahy sú natoľko narušené, že sa vzájomne osočujú, aby sa eliminoval osobný kontakt, ktorý by mohol viesť k násilným prejavom možno až s fatálnymi následkami. Počas trvania účinkov neodkladného opatrenia sa môže protistrana domáhať jeho zrušenia pre odpadnutie dôvodov, ktoré pôvodne viedli k jeho nariadeniu (§ 334 CSP).

45. S prihliadnutím k vyššie uvedenej argumentácii odvolací súd napadnuté uznesenie s použitím § 387 CSP ako vecne správne potvrdil. Potvrdenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie sa týkalo aj výroku o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie dôvodne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP a dospel k záveru o vzniku nároku navrhovateľky, ktorá bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, na náhradu trov konania voči odporcovi v konaní neúspešnému, a to v plnom rozsahu.

46. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a ustanovením § 262 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania tak, že navrhovateľka má voči odporcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Navrhovateľka bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná, preto jej vznikol voči odporcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným rozhodnutím podľa § 262 ods. 2 CSP.

47. Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).